



ปัญหาวิชาธรรมวิภาค ธรรมศึกษาชั้นโท สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ สอบเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที (๕๐ ข้อ ๑๐๐ คะแนน)

๑. สมถกัมมัฏฐาน เป็นอุบายให้สงบอะไร ?
ก. สงบกาย ข. สงบวาจา ค. สงบใจ ง. เรื่องปัญญา
๒. การเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานมีประโยชน์อย่างไร ?
ก. ทำให้จิตสงบ ข. ทำให้รู้แจ้ง ค. ทำให้จิตผ่องใส ง. ทำให้เบื่อหน่าย
๓. ผู้ลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่ในสิ่งอันน่าใคร่ เพราะถูกอะไรครอบงำ ?
ก. กิเลสกำม ข. วัตถุกำม ค. กามาสวะ ง. กามวิตก
๔. ปฏิบัติบูชา มีประโยชน์สูงสุดอย่างไร ?
ก. ทำให้พ้นทุกข์ ข. ทำให้มีบริวาร ค. ทำให้จิตสงบ ง. ทำให้คนนับถือ
๕. ต่อนรับแบบใด จัดเป็นอัมมปฏิสันถาร ?
ก. เลี้ยงอาหาร ข. สนทนาธรรม ค. ให้สิ่งของ ง. ให้หนังสือ
๖. อะไรเป็นเจตสิกสุข คือสุขทางใจ ?
ก. มีทรัพย์ใช้จ่าย ข. ไม่มีโรค ค. สุขภาพจิตดี ง. พละนาถยดี
๗. กามวิตก เป็นเหตุให้ละเมิดศีลข้อใด ?
ก. ปาณาติบาต ข. อทินนาทาน ค. กามสุมิจฉาจาร ง. มุสาวาท
๘. วิหิงสาวิตก มีอะไรเป็นมูลเหตุ ?
ก. โลภะ ข. โทสะ ค. โมหะ ง. ราคะ
๙. คิดอย่างไร จัดเป็นอพยาบาทวิตก ?
ก. ออกจากกาม ข. ไม่คิดปองร้าย ค. ไม่ลุ่มหลง ง. ไม่เบียดเบียน
๑๐. ราคะ โทสะ โมหะ เผาอะไรให้เร่าร้อน ?
ก. โลภ ข. กิเลส ค. จิตใจ ง. ร่างกาย
๑๑. คนหงุดหงิดฉุนเฉียวโกรธง่าย เพราะถูกไฟใดเผาผลาญ ?
ก. ไฟคือราคะ ข. ไฟคือโทสะ ค. ไฟคือโมหะ ง. ไฟคือตัณหา
๑๒. อตตาทิปปเตยยะ ถืออะไรเป็นใหญ่ ?
ก. ตนเอง ข. สังคม ค. พวกพ้อง ง. ความถูกต้อง
๑๓. คนถือธรรมเป็นใหญ่ มีลักษณะเช่นไร ?
ก. เห็นแก่พวก ข. เห็นความถูกต้อง ค. เห็นประโยชน์ตน ง. เห็นความถูกต้อง
๑๔. ปัญญาหยั่งรู้เหตุและผลตามความเป็นจริง เรียกว่าอะไร ?
ก. ฌาน ข. ญาณ ค. สมาธิ ง. วิมุตติ
๑๕. ความอยากในข้อใด ไม่จัดเป็นกามตัณหา ?
ก. อยากพ้นทุกข์ ข. อยากได้คำชม ค. อยากเห็นคนสวย ง. อยากรวยทรัพย์
๑๖. ข้อใด จัดเป็นภวตัณหา ?
ก. อยากเป็นใหญ่ ข. อยากได้คำชม ค. อยากได้ของฝาก ง. อยากรวยทรัพย์
๑๗. ข้อบัญญัติเรื่องศีล จัดอยู่ในปิฎกใด ?
ก. พระวินัย ข. พระสุตตันตปิฎก ค. พระอภิธรรม ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. ข้อใด จัดเป็นโลกัตถจริยา ?
ก. โปรดสัตว์โลก ข. สงเคราะห์พระญาติ ค. ประกาศพระศาสนา ง. บัญญัติสิกขาบท
๑๙. ข้อใด จัดเป็นกรรมในวัฏฏะ ?
ก. เกิดกิเลส ข. ทำกรรม ค. รับผลกรรม ง. เวียนว่ายตายเกิด
๒๐. เพราะเหตุใด มนุษย์จึงต้องเวียนว่ายตายเกิด ?
ก. ทำกรรมชั่ว ข. มีโลกนี้โลกหน้า ค. รับผลกรรม ง. มีกิเลสกรรมวิบาก
๒๑. อธิศีลสิกขา ตรงกับข้อใด ?
ก. ผีกาย วาจา ข. รักษาจิต ค. อบรมปัญญา ง. อบรมจิต
๒๒. ข้อใด เป็นลักษณะของอนิจจตา ?
ก. คงทนถาวร ข. ไม่เที่ยงแท้ ค. ทนได้ยาก ง. ไม่มีตัวตน
๒๓. พิจารณาแล้วอดกลั้น ควรใช้เมื่อถูกอะไรครอบงำ ?
ก. ทุกขเวทนา ข. กิเลส ค. อกุศลจิต ง. พยาบาท
๒๔. พิจารณาแล้วบรรเทา หมายถึงบรรเทาอะไร ?
ก. ความทิว ข. ทุกขเวทนา ค. สิ่งเสพติด ง. อกุศลจิต
๒๕. อัปมัญญา มีอาการแผ่ไปอย่างไร ?
ก. เจาะจง ข. มีขอบเขต ค. ไม่มีประมาณ ง. ไม่แน่นอน
๒๖. ทำจิตอย่างไร จึงจะไม่เกิดความริษยา ?
ก. ให้อภัย ข. เห็นอกเห็นใจ ค. พลอยยินดี ง. วางเฉย
๒๗. ผู้กลับมาก่ออกชาติเดียว หมายถึงพระอริยบุคคลชั้นใด ?
ก. พระโสดาบัน ข. พระสกทาคามี ค. พระอนาคามี ง. พระอรหันต์
๒๘. การรักษากายวาจาเรียบร้อยดี ไม่มีโทษ จัดเป็นสัมปทาใด ?
ก. สัทธาสัมปทา ข. สีสสัมปทา ค. จาคสัมปทา ง. ปัญญาสัมปทา
๒๙. ธรรมที่เป็นเหตุให้มีความสุขในพหุหน้าที่ ตรงกับข้อใด ?
ก. สัมปรายกัตถะ ข. วิทยุธรรมิกัตถะ ค. ปรมัตถะ ง. อธิษฐานธรรม
๓๐. มรรคใด ละกามราคะได้เด็ดขาด ?
ก. โสดาปัตติมรรค ข. สกทาคามีมรรค ค. อนาคามีมรรค ง. อรหัตตมรรค
๓๑. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอนุปพิทกา เพื่อประโยชน์ใด ?
ก. ทำจิตให้หมดจด ข. กำจัดกิเลส ค. ละความตระหนี่ ง. ไม่เห็นแก่ตัว
๓๒. ก่อนแสดงอริยสัจ ๔ แก่ภคิอุสัถย์ผู้มีอุปนิสัย ทรงใช้ธรรมหมวดใด ?
ก. อัปมัญญา ข. อนุปพิทกา ค. อปัสเสนธรรม ง. บุญกิริยาวัตถุ
๓๓. ผู้มีจิตใจคับแคบ เป็นคนเห็นแก่ตัว เพราะถูกอะไรครอบงำ ?
ก. มัจฉริยะ ข. มาร ค. นิรวรณ ง. อกุศล
๓๔. ความตระหนี่อะไร จัดเป็นลามกมัจฉริยะ ?
ก. ที่อยู่ ข. สมบัติ ค. ตระกูล ง. ความรู้
๓๕. สิ่งที่น่าบุคคลให้ตายจากคุณความดี ตรงกับข้อใด ?
ก. มัจฉริยะ ข. มาร ค. นิรวรณ ง. อกุศล
๓๖. มารใด ตัดโอกาสของบุคคลที่จะก้าวหน้าต่อไปในคุณความดี ?
ก. ขันธมาร ข. อภิสังขารมาร ค. มัจฉมาร ง. เทวปุตตมาร
๓๗. กิเลสที่ปิดกั้นจิตไม่ให้บรรลุความดี ตรงกับข้อใด ?
ก. มัจฉริยะ ข. กิเลสกำม ค. นิรวรณ ง. อกุศล
๓๘. ผู้ที่มีจิตเดือดดาล มีดมัว มองไม่เห็นบุญบาป เพราะถูกกิเลสใดครอบงำ ?
ก. กามฉันท ข. พยาบาท ค. ถีนมิทธะ ง. วิจิกิจฉา
๓๙. สังขารในชั้นใด ๕ ตรงกับข้อใด ?
ก. สิ่งที่ได้เห็น ข. สิ่งที่มากระทบ ค. สิ่งสัมผัสได้ ง. สิ่งปรุงแต่งจิต
๔๐. ความรู้แจ้งอารมณ์ ในเวลาที่รูปมากระทบตาเป็นต้น เรียกว่าอะไร ?
ก. เวทนา ข. สัญญา ค. สังขาร ง. วิญญาณ
๔๑. โทมนัสในเวทนา ๕ หมายถึงข้อใด ?
ก. ทุกข์กาย ข. ทุกข์ใจ ค. สุขกาย ง. สุขใจ
๔๒. คนราคะจริต ควรเจริญกัมมัฏฐานอะไร ?
ก. อสุภะ ข. พรหมวิหาร ค. อนุสสติ ง. อานาปานสติ
๔๓. คุณของพระธรรม ข้อว่า เอหิภสิโก ตรงกับข้อใด ?
ก. เห็นได้ด้วยตนเอง ข. ไม่จำกัดกาล ค. ควรเรียกให้มาดู ง. ควรน้อมเข้ามา
๔๔. ธรรมที่ให้ก่อให้เกิดความสามัคคี ตรงกับข้อใด ?
ก. อปัสเสนธรรม ข. อปริหานิยธรรม ค. สัมปรัสนธรรม ง. สาราณิยธรรม
๔๕. ข้อปฏิบัติอันพอดี ที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น ตรงกับข้อใด ?
ก. มัชฌิมาปฏิปทา ข. บุญกิริยาวัตถุ ค. ทสภารมมี ง. วิสุทธิ
๔๖. ผู้ไกลจากกิเลสโดยสิ้นเชิง ตรงกับพุทธคุณข้อใด ?
ก. อรห ข. สุกโต ค. พุโธ ง. ภควา
๔๗. พระสงฆ์ได้ชื่อว่า สามัญญปฏิปันโน เพราะปฏิบัติเช่นไร ?
ก. ปฏิบัติดี ข. ปฏิบัติตรง ค. ปฏิบัติเป็นธรรม ง. ปฏิบัติสมควร
๔๘. เป็นผู้ควรของทำบุญ ตรงกับสังฆคุณข้อใด ?
ก. อาหุเนยโย ข. ปาหุเนยโย ค. ทกขิเนยโย ง. อณชสิกรณิโย
๔๙. การศึกษาธรรมเพื่อให้เกิดความรู้ จัดว่าบำเพ็ญบารมีใด ?
ก. ปัญญาบารมี ข. วิริยบารมี ค. ขันติบารมี ง. สัจจบารมี
๕๐. บุญที่เกิดจากการปรับความเห็นให้ตรงและถูกต้อง ตรงกับข้อใด ?
ก. อปายานมัย ข. เวยยาวัจจมัย ค. ปัตติทานมัย ง. วิทยุขุภัมม